

2 29.1.2014

KIRKKO & KOTI

**Eijalla ja Elisalla
riittää vilskettä
Poukamassa**

→ 7

**Kohti savutonta
yhteiskuntaa**

→ 2

Kun viina vei miestä

→ 8–9

AJANKOHTAISTA

Viestintäkapula vaihtuu

Kuopion seurakuntayhtymä saa helmi-kuun alussa uuden viestintäpäällikön.

Viestintäpäällikön virkaan viime lokakuussa valittu valtiotieteen ja teologian maisteri **Minna Siikaniva** on monella tapaa uusien haasteiden edessä.

”Siirryn markkinointiviestinnän parista seurakuntaan ja muutan Helsingistä Kuopioon. Onhan tämä suuri elämänmuutos”, Siikaniva pohtii.

”On kuitenkin hienoa saada vielä uusia mahdollisuuksia. Innokkaalla ja uteliaalla mielellä aloitan.”

Tulevassa työssään Siikaniva haluaa pyrkiä ihmisläheiseen viestintään.

”Yritän panostaa siihen, että kirkon asiois-

ta voi puhua myös ihan kansantajuisesti. Kirkon kieli kun saattaa toisinaan vaikuttaa hienman vaikeaselkoiselta.”

Siikaniva kertoo olevansa huolissaan kirkon tilanteesta.

”Kieltämättä nyt eletään murroksessa. Viestintäpäällikkönä haluan omalta osaltani vaikuttaa siihen, että ihmiset kokisivat kirkon tärkeäksi.”

Kirkko arjessa mukana

Siikaniva liputtaa moniäänisen kirkon puolesta.

”Saman katon alle mahtuu kyllä eri tavalla ajattelevia ihmisiä.”

Niin ikään kirkon nivoutuminen entistä enemmän osaksi ihmisten arkea saa Siikanivalta kannatusta.

”Mielestäni kirkon tehtävä on olla läsnä niin pyhässä kuin arjessakin. Täällä Kuopiossa Arkki on erittäin hyvä esimerkki siitä, kuinka kirkko voi jalkautua keskelle arjen hyöriinä.”

”Suurella innolla tartun uusiin haasteisiin”, Kuopion seurakuntien viestintäpäällikkönä aloittava Minna Siikaniva sanoo.

Uudessa virassaan Siikaniva pääsee yhdistämään viestinnän ja teologian.

”Lähdin aikoinani opiskelemaan viestintää, koska haaveilin toimittajan työstä. Työurani olen kuitenkin tehnyt lähinnä markkinointiviestinnän puolella.”

Vapaaehtoistyö Helsingin Tuomamessussa innosti sittemmin teologian opintojen pariin. ”Nyt tuntuukin mukavalta päästä kiinni myös lehtityöhön *Kirkko ja koti* -lehden päätoimittajana.”

HELI HARING

TOULAHITTINEN

+ **Kuopion seurakunnat** järjestävät yhteistyönä lapsille suunnatun Riemu-festarin Kuopiossa heatorstaina 29.5. Suuren suosion saavuttanut festari lanseerattiin ensimmäisen kerran viime toukokuussa Kuopion Kirkkopäivillä. Siitä on tarkoitus tehdä vuosittainen tapahtuma.

+ **Yhteinen kirkkoneuvosto** hyväksyi Tuomiokirkon peruskorjaussuunnitelman. Korjaus on ajoitettu vuosille 2014-2015 ja sen kustannuksiksi on arvioitu kaksi miljoonaa euroa. Tämän vuoden talousarviossa hankkeeseen on varattu 100 000 euroa, loppuosa on tarkoitus sisällyttää vuoden 2015 talousarvioon.

+ **Kallaveden seurakunnan** kanttori Richard Nicholls on valittu hiippakuntakanttoriksi tämän vuoden alusta alkaen.

+ **Kuopion hallinto-oikeus** on hylännyt Marjukka Borgmanin tekemän kirkollisvalituksen koskien

nuorisosihteerin viran täyttämistä. Yhteinen kirkkoneuvosto valitsi viime huhtikuussa nuorisosihteerin virkaan nuorisotyönohjaaja-sosionomi Hanna Ikosen.

+ **Kirkkohallitus myöntää** vuosittain verotulojen täydennyksiä seurakunnille talouden tasapainottamiseksi kunnan asukastiheyden ja seurakunnan jäsenmäärän perusteella.

Verotulojen täydennystä esitetään jaettavaksi 1,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2012 vastaava tuki oli 1,6 miljoonaa euroa. Kuopion hiippakuntaan täydennystä olisi tulossa noin 460 000 euroa.

+ **Pohjoismaisena yhteistyönä** toteutettu Pohjolan lasten Raamattu on valmistunut. Se julkaistiin viime viikolla samana päivänä kaikissa Pohjoismaissa: Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Islannissa, Grönlannissa ja Färsaarilla.

+ **Kirkkohallitus ja MTV** Uutiset tekevät yhteistyötä tämän vuoden seurakuntavaaliprojektissa, jonka tärkeä osa on yhteinen vaalikone. Yhteistyö MTV:n kanssa tuo vaaleille uudenlaista valtakunnallista näkyvyyttä. Kysymykset vaalikoneeseen laaditaan yhdessä MTV:n vaaliasiantuntijoiden kanssa.

+ **Facebookissa** on muutaman kuukauden ajan vaikuttanut kirkolliseen huumoriin erikoistunut Kirkkovene-sivu. Sivuston taustalla on joukko kirkossa työskenteleviä tai sen lähipiirissä vaikuttavia ihmisiä. Sivusto on lyhyessä ajassa kerännyt vajaat 1500 tykkäystä.

PÄÄKIRJOITUS

Savuttomuutta ja hengen heimoja

”**T**aivaassa haluan aloittaa uudestaan tupakoinnin. Mulla on tupakoitsijan identiteetti, mutta tässä maailmassa se on liian epäterveellistä”.

Näin unelmoi Punavuoren paimeneksi tituleerattu helsinkiläinen nuorten pappi, Agricola-liikkeen toiminnanjohtaja Henrik Wikström, jota haasteltiin Helsingin Sanomissa 23.1.2014. Wikström ei ole tupakointiunelmassaan yksin. Suomen noin 900 000 tupakkoijasta kymmenen prosenttia ei aiokaan lopettaa tupakointia, mutta yli 60 prosenttia heistä todella haluaisi lopettaa ja kaipaa siihen tukea.

Savuttomuutta kohti taisteleville on nyt tukea (ks. viimeinen haastattelu). Savuttomuus on jo totta työpaikoilla, kouluissa ja virastoissa. Jospa terveyttään vaalivat löytäisivät yhteen, yhdeksi heimoksi taistelemaan riippuvuutta vastaan. Jospa ne vuotuiset keskiwertokeskustelijan työnantajalleen aiheuttamat 4500 euron kulut löytäisivät tiensä johonkin tarpeelliseen ja hyvään.

Niittivyyöhön ja pääkallohuppariin pukeutuvan Wikströmin tehtävä on ”pitää nuoret kirkossa”. Agricolan seurakunnassa nuoret ovatkin keskimääräistä aktiivisempia.

”Kirkko on yksi tapa nuorillekin löytää oma heimo, ja me elämme heimoutumisen aikaa”, Wikström sanoo.

Eriasteinen heimoutuminen on individualismiin kyllästyneelle tie takaisin yhteyteen, parhaimmillaan yksi tie yksinäisyydestä merkityksellisyysyteen yhteisön osana. Se toteutuu monissa vertaisryhmissä seurakunnissa: vanhempia, lapsia, nuoria, vanhukia, musisoivia, leipovia, eronneita, surevia kutsutaan yhteen ja yhteyteen. Parhaimmillaan se toteutuu myös jumalanpalvelusyhteisöissä.

Kirkon kentällä tehdään työtä, jotta erilaiset hengelliset virtaukset, heimot, voisivat mahtua samaan yhteisöön elämään – jotta

kansankirkko voisi jatkossakin olla mahdollisimman monen heimon yhteinen koti ja toimintakenttä. Toki toisensuuntaistakin liikettä ja painetta kirkon sisällä on.

Juuri päättynyt ekumeeninen rukousviikko kokosi eri kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen heimoja useisiin tapahtumiin eri toimitiloihin ja kirkkoihin. Siilinjärvellä on jo pitkät perinteet ekumeenisella rukousviikon kulkueella. Nilsiässä osallistujia oli runsaasti ja Kuopiossakin pääjuhla veti väkeä. Tavoitteena pitkällä ekumenian tiellä on yhteinen rukous, yhteinen ehtoollinen: ”Me rukoulemme päivää, jolloin voimme viettää yhteistä jumalanpalvelusta yhdessä uskossa ja yhdessä ehtoollisyhteydessä”. Näistä yhteinen rukous on totta.

Heimot ja heikot, laumat ja sielut, jospa rukous olisi yksi ja yhteinen: että Kristus olisi si myös minun Vapahtajani, että saisin kuulua Hänen laumaansa.

ULLA REMES
ulla.remes@evl.fi

HELI HARING

PYSÄKILLÄ

Ei savua ilman tupakkaa

Suomalaisten tupakointi on selvässä laskussa.

Takana ovat ne ajat, jolloin junissa oli tupakkaavunut ja toimistoissa sauhuteltiin estoita. Valistus, kampanjoin-ti ja tiukentunut lainsäädäntö ovat saaneet viime vuosina yhä useamman tupakan tumpattua – lopullisesti.

”Itse asiassa suomalaisten tupakointi ei ole koskaan ollut näin alhaisella tasolla”, Savon Sydänpiirin toiminnanjohtaja **Tarja Ikonen** selvittää.

Viime vuonna tehdyn Aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys -tutkimuksen mukaan työikäisistä miehistä 19 prosenttia ja naisista 13 prosenttia tupakoi päivittäin.

”Tietyllä tavalla maagisena rajana on pidetty 20 prosenttia, ja nyt se on alitettu.”

”Myös nuorten tupakointi on laskusuunnassa, tämä pätee erityisesti lukiolaisiin. Sen sijaan ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien keskuudessa tupakointi on runsaampaa.”

Ikosen mukaan yhtenä selittäjänä syynä saat-taa olla oppilaitosten toimintakulttuuri.

”Ammatillisissa oppilaitoksissa tupakkatauot ovat vanhastaan kuuluneet asiaan.”

Terveellisyys on trendi

Tupakoinnin lopettamisesta koituvat terveyshyödyt ovat kiistattomat.

”Ihmiset kyllä ymmärtävät tupakointiin liittyvät haitat aika hyvin. Ei lopettamisen vaikeus niinkään siitä ole kiinni. Riippuvuus vain on niin suuri, että se pistää ihmiset rimpuilemaan.”

Ikosen mielestä tupakoinnin riskitekiästä-ta sen sijaan pitäisi tuoda nykyistä pontevammin esille.

ARI-PERKA KERÄNEN

”**Sähkötupakka** ei ole tavallista tupakkaa turvallisempi. Tuotteita tilataan netin kautta maailmalta, jolloin ei voida tietää mitä kaikkea ne sisältävät. Myöskään aineiden höyrystymisvaikutuksia keuhkoihin ei tunneta”, Tarja Ikonen painottaa.

”Tupakointi on merkittävin itsenäinen kuolleisuuden aiheuttaja.”

Nykypäivän ilmapääri tukee tupakoinnin lopettamista.

”Terveelliseen elämään pyrkiminen on trendikästä. Myös työnantajat ovat heränneet huomaamaan tupakoimattomuuden vaikutukset

henkilöstön työssä jaksamiseen.”

Lehtien yleisönosastoilla on käyty aika ajoin kipakkaa keskustelua siitä, kuinka iso osa työpäivästä katoaa savuna ilmaan tupakkataukojen takia.

”On tehty laskelmia montako tuntia esimerkiksi kuukausitasolla kuluu työntekijän tupakka-

”**Tupakka on hidas tappaja**”

taukoihin. Aika on rahaa ja viimeistään se on saat- nut työnantajatkin kiinnostumaan savuttomasta työpaikasta.”

Savuttomuuden pakko?

Savon Sydänpiiri on mukana lanseeraamassa vuonna 2012 alkanutta Savuton kunta -projektia. Sen tarkoitus on edistää savutonta toimintakulttuuria työpaikoilla ja yhteiskunnassa laajemminkin, sekä tukea ihmisten halukkuutta lopettaa tupakointi. Projektista kestää vuoden 2015 loppuun.

”Ilahduttavan monet suuretkin toimijat ovat jo lähteneet mukaan toteuttamaan savutonta toimintakulttuuria. Muun muassa VR muutti viime kesänä kaikki kaukojunansa savuttomiksi.”

Monet vannoutuneet tupakoitsijat kokevat savuttomuusaatteen leviämisen ahdistavana ja pitävät sitä holhouksena.

”Noin kymmenen prosenttia tupakoivista ihmisistä ei halua lopettaa. Se on heidän valintansa, jossa he toki saavat pitäytyä. Työpaikalla on kuitenkin noudatettava savuttomuuden pelisääntöjä – aivan samalla tavalla, kun siellä on noudatettava vaikkapa työturvallisuuteen liittyviä sääntöjä.”

”Paljon on kuitenkin niitä tupakoitsijoita, jotka vastaavasti kokevat, että savuton työpaikka tukee heidän pyrkimyksiään päästä eroon tupakasta.”

28 päivää ilman

Savuton kunta -projektin puitteissa on muutamilla paikkakunnilla käynnistetty tupakoinnin lopettamista tukeva 28 päivää ilman -palvelu. Se pitää sisällään neljä teemallista kokoontumista ja vertaistukiryhmän.

”Ideana on, että ihminen voi ottaa tavoitteeksi ensin olla tuon 28 päivää ilman tupakkaa. Jos se onnistuu, voi taas ottaa tavoitteeksi seuraavat 28 päivää. On helpompi pilkkoa iso tavoite pienempiin osiin.”

Tupakan sisältämä nikotiini on koukuttavuudessaan lähes heroinin tasoa. Riippuvuudesta irtottautuminen ei välttämättä ole helppoa.

”Tyypillinen harhaluulo on, että repsahdus kaataa koko lopettamisprosessin. Harva kuitenkaan onnistuu lopettamaan kertalaakista, eikä siitä pidä lannistua. Repsahduksen jälkeen kannattaa taas ottaa uusi tavoite.”

Vapaaksi orjuudesta

Vaikka savuttomuuden suhteen ollaankin väestötasolla menossa hyvään suuntaan, petrattavaa silti riittää.

”Raskaana olevien naisten tupakoinnista on syytä olla huolissaan.”

Tupakan terveyshaitat tiedetään ja tiedostetaan, mutta silti syytetään se seuraavakin palamaan.

”Tupakka on täynnä myrkyä, mutta se on hidas tappaja. Varsinkaan nuoret eivät jaksamieltä terveyshaittoja, jotka ehkä ilmenevät vasta vuosien päästä.”

Lopettaminen ei onnistu ilman omaa motivaatiota.

”Kauhukuville pelottelu tehoaa aika huonosti. Jokaisen on löydettävä juuri se itselle tärkein syy lopettamiseen.”

”Yhtä motivoi ehkä rahan säästyminen, toinen miettii terveyttä ja omaa oloaan. Joillekin syys tulee siitä, että perheeseen on syntynyt vauva.”

Vaikka olisi polttanut vuosikymmeniä, lopettaminen kannattaa silti.

”Tähän mennessä en vielä ole tavannut yhtään ihmistä, joka olisi ollut tyytymätön päätökseensä lopettaa tupakointi.”

”Päälimmäisenä heillä on ollut tunne siitä, että elämä on omassa hallinnassa. He eivät enää ole tupakan orjia.”

KOLUMNI

Porukassa on parempi

Monessa suvussa oli ainakin ennen vanhaan se naimaton tati, joka asui jossakin vähän kauempana, oli vähän tiukkaipoinen ja jolle vähän naureskeltiin selän takana, mutta jonka odotettiin olevan valmis hyökkäämään avuksi, kun jokin hätä tai ahdinko sukua kohtasi. Tilanteen selvittyä tati sitten sai mennä ja mieluummin pysytellä omissa oloissaan, kunnes taas apua tarvittiin.

Viimeisinä aikoina minusta on tuntunut, että kirkko on vähän niin kuin tämä muinainen vanhapiika-tati. On hyvä, että se on olemassa ja hädän tullen odotetaan, että sieltä se tulee apu. Muuten olisi kyllä parempi, kun se vaikenisi ja olisi omissa oloissaan. Eikä siitä nyt enemmälti tarvitse välittää, mutta auta armias, jos se ei ole silloin paikalla, kun tarvitaan. Tai tarjoa palveluksiaan. Kirkko nimittäin.

Kirkosta on varsin helppo erota. Ajattele-matta loppuun saakka sitä, mitä se kirkosta eroaminen loppujen lopuksi tarkoittaa. Sehän tarkoittaa sitä, että sanoo tälle kirkolle, että kiitos, mutten enää tarvitse palvelujasi. Pärjään omillani.

Nyt jo kuulen, miten joku sanoo, ettei ole eronnut Jumalasta, vaikka on eronnut kirkosta. Ei varmaan ole eronnutkaan, mutta kirkon yhteisöstä hän on eronnut. Sillä loppujen lopuksi kirkko on yhteisö, kristittyjen ihmisten yhteisö, jossa tuetaan toinen toistaan matkalla tässä maailmassa kohti Jumalan valtakunnan lopullista toteutumista. Kirkko ja seurakunta olemme me yhdessä. Eivät vain piispat ja papit ja muut työntekijät, vaan joka ainoa seurakunnan jäsen. Ja aina, kun joku lähtee pois, hänen paikalleen jää tyhjä kolo.

Kova kohu nousi, kun joissakin seurakunnissa tehtiin päätös ottaa maksu perheneuvonnasta kirkosta eronneilta. Se on mielenkiintoinen ilmiö. Sekin, joka ei tietoisesti halua kuulua kirkkoon, haluaa kuitenkin kirkon pitävän huolta itsestään. Auttavan ja palvelevan. Kirkko ei siis ole yhdenkään, mutta eikö silloin olisi reilumpaa kuulua joukkoon? Eli jos olet eronnut tai karannut tästä joukosta tai jos suunnittelet sel-laista, harkitse vielä. Porukassa on parempi kuin omillaan. Ja sinä, joka edelleen haluat olla tässä välillä kovin epätäydellisessäkin matkaseurassa, kiitos, kun olet olemassa. Olet tärkeä ja rakas!

RAILI PURSIAINEN
Nilsin aluepappi

TUUJAHATTINEN

Piispat kannustavat ehdokasrekrytointiin

Syksyn seurakuntavaaleihin valmistaudutaan.

Kirkon tilanne on nyt monella tapaa erilainen kuin neljä vuotta sitten. Seurakuntien talous on heikentynyt eikä tulevaisuudessa enää pysytä tekemään kaikkea sitä hyvää mitä on tähän asti tehty. Tulevat seurakuntien päättäjät joutuvat valitsemaan, mistä luovutaan ja mitä tulevaisuudessa tehdään. Syksyn seurakuntavaaleihin tämä antaa aivan uudenlaista potkua.

Pastori **Mari Leppänen**, seurakuntavaalien projektipäällikkö Kirkkohallin-

tuksesta, aktivoi seurakuntien lapsi- ja nuorisotyöntekijöitä innostamaan nuoria aikuisia ja nuoria osallistumaan syksyn seurakuntavaaleihin. Työntekijöiden tueksi on tehty videot, joissa piispat aivan uudella tavalla rohkaisevat työntekijöitä havahtumaan vaaliasiassa. Videotervehdykset esitettiin neuvottelupäiville kokoontuneelle tuhatpäiselle lapsi- ja nuorisotyöntekijöiden joukolle tammikuussa Jyväskylässä.

Kasvatustyö turvattava

Taluspaineet kohdistuvat myös lapsi- ja nuorisotyöhön. On seurakuntia, joissa määräaikaisia virkoja ei täytetä, luovutaan tiloista tai rippikoululeirit lyhenevät. Kasvatustyön turvaamiseksi tarvitaan päätöksentekijöiksi ihmisiä, joille kirkon lapsi- ja nuorisotyö on tärkeää.

Työntekijät ovat saattaneet kokea epävarmuutta omassa roolissaan ehdokkaiden rekrytoinnissa. Jotkut työntekijät ovat olleet sitä mieltä, ettei ole heidän asiansa innostaa seurakuntalaisia vaaleihin tai ettei se ole sopivaakaan. Tästä asenteesta halutaan nyt Leppäsen mukaan kirkon ylätasoa myöten eroon.

Piispojen selkeä viesti työntekijöille kuuluu: ”Toimikaa, huolehtikaa siitä, että teidän työalanne ääni kuuluu seurakuntien päätöksenteossa. Teillä on halussanne ihmiset, verkostot, kysykää ihmisiä ehdokkaiksi ja olkaa oikeasti aktiivisia toimijoita!”

Seurakuntien omissa toimintapiireissä kohdataan Leppäsen mukaan paljon ihmisiä, joilla ei ole ollut kytköstä päätöksentekoon.

Verkostot käyttöön

Kirkko käynnistää ehdokkaiden rekrytointikampanjan maaliskuun viimeinen päivä ja jatkaa sitä pääsiäiseen saakka. Kampanjassa seurakunnan työntekijöitä rohkaistaan pitämään esillä vaaleja ja ehdokasrekrytointia. Muskaareissa, perhekerhoissa, rippikoulujen vanhempainilloissa voi kysellä ehdokkaaksi haluaa vai ehdokkuutta harkitsevia. Piispa **Kaarlo Kallialan** videoviestin mukaan ”sopivalla ja sopimattomalla hetkellä.” Yli neljä miljoonaa suomalaista kuuluu kirkkoon. Päättäjinä on paljon sellaisia, jotka ovat aktiivisesti mukana seurakunnan toiminnassa ja joilla on vanha kir-

JAAKKE ORNIO / KIRKON KUVAAMIKKI

Syksyn seurakuntavaaleihin toivotaan ehdokkaiksi enemmän nuoria aikuisia.

kollinen tausta.

”Jos me tulevaisuudessa haluamme olla kaikkien suomalaisten kirkko, päätöksentekijöiksi tulisi löytyä myös ihmisiä, jotka eivät tule aktiivitoimijoiden ytimestä. Tarkoitetaan heitä, jotka kastattavat lapsensa, hautaavat äitinsä, laulavat kauneimpia joululauluja ja rukoileva, kun on tiukka paikka. Heistä monet vähättelevät aivan suotta omaa paikkaansa seurakunnassa. Me tarvitsemme tämän suuren joukon ääntä päätöksenteossa.”

Viime vaaleissa alle 30-vuotiaita päättäjiä valittiin vain 8,3 %, ja paikkakunnalta muuton vuoksi määrä on entisestään kutistunut.

”Jos kehityksen suunta halutaan muuttaa, se onnistuu vain, jos saamme työntekijäjoukon innostumaan jäsenten vaaliaktivoimisesta. Kaikki verkostot on syytä ottaa käyttöön”, Mari Leppänen sanoo.

MARJA LEENA LUUKKONEN

MITÄ MIELESSÄ?

Neulamäkisten olohuone

Neulamäen kirkolla Vesurikujalla toimii asukastupa, johon voi arkisin tulla klo 8.30–13 juttelemaan ja kahvittelemaan. Parina päivänä syödään yhdessä ja leipäavustusta jaetaan pääsääntöisesti maanantaina ja torstaina. 30 vuotta Neulamäessä elänyt asukastuvan työntekijä **Markku Taskinen** ottaa iloisesti vastaan jokaisen tulijan.

Mitä työ asukastuvalla antaa?

”Kaikenlaista hyvää! Olin pitkään työttömänä, joten työ on minulle kuin terapiaa. Tuntee itsensä tarpeelliseksi, saa uusia ystäviä ja saamme viettää päivää porukalla. Vakioasiakkaita on kymmenkunta ja paras päivä tähän mennessä oli joulukuussa, jolloin meillä kävi 84 asiakasta. Olen täällä toista varten. Selvitän asioita, joihin ihmiset tarvitsevat apua. Voidaan yhdessä opetella käyttämään tietokonetta tai etsimään tietoa vaikkapa kalastuksesta.”

Mikä on parasta päivässä?

”Saapua töihin ja lähteä kotiin. Ei vaan,

kyllä ihmisten kanssa oleminen ja yhdessä tekeminen on tässä työssä parasta.”

Miten löytää mukaan?

”Voit tulla piipahtamaan, vähitellen lähteä toimintaan mukaan ja tutustua ihmisiin. Neulamäkisille löytyy täältä paikka, jossa voi pelaila, syödä yhdessä ja lukea päivän lehdet. Ettei tarvitse olla kotona koko päivää ja juttua yksikseen. Olemme huomanneet, että tällaiselle tilalle on kysyntää ja toiveena olisi, että voisimme olla avoimina pidempään päivällä.”

Millaisia ajatuksia alkaneesta vuodesta?

”Uuteen vuoteen lähdän avoimien ja hyvien mielen. Lupauksia ei tarvitse tehdä, koska raittiina olen ollut kuusi vuotta, tupakkalakkolupauksen tein 15 vuotta sitten. Tulevaan vuoteen voi lähteä luottavaisena, usko Jeesukseen antaa toivon kaikkiin elämän tilanteisiin ja kysymyksiin.”

Teksti ja kuva
HANNA KARKKONEN

Neulastuvalla on aloitettu seurakunnan kanssa käsityöpiiri maanantaisin klo 13–15 sekä biljardi-piiri torstaisin klo 9–11.

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
Olemme muuttaneet
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
www.puijonkivi.fi 017 282 9000

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

Myös lisäimen kaiverukset
VARPAISJÄRVEN GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

Ilmoittaja, ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi
Pirjo Teva
020 754 2284,
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi
KOTIMAA

LÄNSIVUOREN HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665
Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

*Kuolinilmoitukset
ja -kiiotukset
seurakuntalehdessä*

Ota
yhteyttä
ilmoitus-
markkinointi
p. 020 754 2000

ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Piöopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Kotimaa tuntee kirkon.

Kotimaa on

PRO **NYT!**

Kotimaa Pro on seurakunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja kirkosta kiinnostuneiden hyötysivusto.

KOTIMAA
www.kotimaapro.fi

YHTEISVASTUU 2014

Yhteisvastuu auttaa heikkoja ja hädänalaisia. Tukemme on mahdollisimman konkreettista – autamme ihmisiä auttamaan itse itseään. Avun saaminen ei katso syntyperää, uskontoa tai poliittista vakaumusta. Yli 60 vuoden aikana sadat tuhannet ihmiset Suomessa ja kehitysmaissa ovat saaneet apua Yhteisvastuulta.

- **Yhteisvastuu-kampanja** 2014 parantaa suomalaista saattohoitoa ja turvaa ihmisoikeuksia Guatemalassa. Valtakunnallinen Yhteisvastuukeräys alkaa 2.2.
- **Löydä kaikki oman seurakuntasi** Yhteisvastuu-tapahtumat kirkollisista ilmoituksista alkaen sivulta 10 tai verkosta tapahtumakalentereista www.kuopionseurakunnat.fi tai www.kirkkojakoti.fi

Konsertteja

- **Nina Åströmin** konsertti ”Sydämettä sydämellemme” Kaavin kirkossa perjantaina 31.1. klo 18. Ohjelma 5 €, tuotto Yhteisvastuukeräykselle. Konsertti myös lauantaina 1.2. klo 13. Kaavin palvelukeskuksella.
- **Yhteisvastuukonsertti** Alavan kirkossa sunnuntaina 9.2. klo 19. Esiintymässä mm. tangokuningatar Heidi Pakarinen, Eija Bergman (Supersonic), Sirpa Pesonen, Jenni Kaataja, EGOEIMI unplugged ja houseband. Ohjelma 10 € Yhteisvastuulle.

Nina Åström

Heidi Pakarinen

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Yhteisvastuukeräys alkaa

➤ **Kynttilänpäivän messu** ja Yhteisvastuukeräyksen avaus Tuomiokirkossa sunnuntaina 2.2. klo 10. Saarnaa Petri Laajalahti, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anna Kosola. Yhteisvastuukerääjät kokoontuminen klo 9.40 kirkon pääovelle.

➤ **Kynttilänpäivän perhemessu** Alavan kirkossa sunnuntaina 2.2. klo 10. Mukana Alavan ja Lehtoniemen päiväkerholaiset ja perhekerholaiset ohjaajineen, saarnaa teologian opiskelija Ulla Rissanen, liturgia teologian opiskelija Krista Sutinen, kanttorina Ossi Jauhainen. Yhteisvastuukeräyksen aloitus. Messun jälkeen seurakuntasalissa Yhteisvastuu-tuotteiden myyntiä ja lounas 4 €/2 €, alle 4-vuotiaat ilmaiseksi.

➤ **Kynttilänpäivän talvirieha** Mänistössä Pyhän Johanneksen kirkolla sunnuntaina 2.2. klo 10–14. Tapahtuma alkaa perhemessulla, jossa on mukana lastenleirin väki, lapsikuoro ja kirkkokuoro. Messun jälkeen tarjolla lihasoppaa sisällä ja kahvia ja munkkeja ulkona. Kirkon pihapiirissä on myös vuosikka, mäenlaskua ja lumikenkäilyä. Tarjoilusta ja ohjelmasta voit lahjoittaa vapaaehtoisuuden summan Yhteisvastuukeräykseen. Mukana on paljon seurakunnan työtekijöitä ja vapaaehtoisia toimijoita.

➤ **Yhteisvastuu-lounas** keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 2.2. klo 11.30. Hetki Yhteisvastuulle. Lounaan hinta 10 €.

➤ **Nilsin kirkkoherranviraston** kalusteiden huutokauppa sunnuntaina 2.2. klo 13. Pappilankuja 7. Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

➤ **Tuomasmessu** Juankosken ylösnousemuksen kirkossa sunnuntaina 2.2. klo 18. Messun jälkeen iltatee ja Yhteisvastuun avaus sekä keräyslippaiden jako seurakuntasalissa.

➤ **Yhteisvastuu-koulutus** Siilinjärven seurakuntatalossa torstaina 30.1. klo 17.30 isossa salissa. Yhteisvastuukeräyksen 2014 keräyskohteiden esittely ja listojen jakoa. Sekä entiset että uudet kerääjät tervetuloa perehtymään aiheeseen.

TUOMAS RISSANEN

”Miten sinä haluaisit kuolla?”

➤ **Keskustelutilaisuus** saattohoidosta keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 torstaina 13.2. klo 18.

Keskustelijoina paneelissa ovat arkkiatri Risto Pelkonen, piispa Jari Jolkkonen, sairaanhoitaja Tarja Heikkinen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Kantanen, erikoislääkäri Hanna Seppä, terveydenhuollon ja perusturvan palvelualuejohtaja Markku Tervahauta sekä erikoislääkäri Kristiina Tyynelä-Korhonen. Paneelin juontavat sairaalapastorit Sari Kärhä ja Risto Voutilainen.

Tilaisuus on avoin kaikille ja sen järjestävät Kuopion ev.-lut. seurakunnat, Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli ja Kuopion kaupunki. Lisätietoja: sairaalapastori Sari Kärhä puh. 040 4848 485, sari.karha@evl.fi ja johtava sairaalapastori Risto Voutilainen, puh. 040 4848 484, risto.voutilainen@evl.fi

Herättäjän päivä Alavassa

➤ **Sunnuntaina 9.2.** vietetään Alavan kirkossa Herättäjän päivää, alkaen klo 10 messulla. Saarnaa piispa Matti Sihvonen, liturgia Hannu Koskelainen, kanttorina Leila Savolainen, mukana mieskuoro Kuopion Kvartetti. Messun jälkeen kirkkokeitto ja -kahvit sekä seurakuntasalissa.

Lapsen menetystä sureville

➤ **Tyhjän sylin messu** Petosen seurakuntatalossa sunnuntaina 9.2. klo 16.

Messua mukana toteuttamassa Käpy ry, Simpukka ja Itu-projekti. Ilta kahvin tai teen äärellä mahdollisuus keskusteluun papin ja diakonin kanssa.

Isyyden monet kasvot

➤ **Koulutuspäivä** keskiviikkona 19.2. klo 9–15.30 keskusseurakuntatalolla kirkkosalissa, Suokatu 22. Jyväskylän yliopiston isyytustutkija KT Jouko Huttunen luennoi. Koulutuksen hinta 55 €, sisältää kahvitarjoilun. Tiedustelut irene.venejarvi@evl.fi tai 040 4848 479. Ilmoittautuminen 11.2. mennessä: perheneuvonta.kuopio@evl.fi tai ma ja ke klo 9–11 040 4848 480.

Lattareista hyvinvointia

➤ **Gospel-lattarit** tanssittaa lauantaina 8.2. Siilinjärven seurakuntatalolla klo 18–20 ja sunnuntaina 9.2. klo 12–14 Taid- ja kulttuurikeskus Vuorilinnassa. Ota mukaan vesipullo ja mukavat tanssivaatteet. Lattaripäivän tunnint (10 €/h) sisältävät ensin perustunnin ja suoraan perään nopeatempoisemman tanssipoturin. Ohjaajana Asta Lehtimäki ja Piia-liina Helminen. Ilmoittaudu mukaan: jenni.shakya@evl.fi, puh. 044 7284 647.

Gospel-lattarit on Tampereen Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen (NNKY) tuotemerkillä suojattu kristillinen treenimuoto, jonka alla pyörii erilaisia liikuntatunteja, mm. Gospel-Spice Siilinjärvellä keskiviikkoisin ja Kuopiossa torstaisin.

Parisuhteellista

➤ Parisuhteen rikastuttamiskurssi 11.–13.4. Hirvijärven leirikeskuksessa. Parisuhteen rikastuttamiskurssilla haetaan uutta iloa arkeen. Lyhyet alustukset ja yhteispuhekeskustelut johdattavat tuntemaan elämänkumppania entistä paremmin. Kurssia vetävät Liisa ja Kyösti Survo. Hinta 80 €/pariskunta. Ilmoittautumiset viimeistään 3.3. Mirja Turuselle arkisin klo 9–15 puh. 040 4848 410.

VILJE ASIKAINEN

Tänä vuonna Yhteisvastuukeräyksen avulla tuetaan ihmisoikeustyötä Guatemalassa. Ihmisten epätasa-arvoisuus ja ihmisoikeusrikkomukset ovat siellä suuri ongelma. Alkuperäiskansan edustajat, maya-intiaanit, kokevat vakavaa syrjintää ja väkivaltaa. Erityisen vaikeassa asemassa ovat maaseudun maattomat sekä naiset ja lapset.

”**Haikaea on**, mutta ideoita toiminnan ja yhteisöllisyyden jatkumiselle kehitellään koko ajan”, kertovat Ulla Pitkänen, Sisko Laitinen ja Kaija Turunen.

Yksi merkittävä yhteisöllinen tapahtuma on vuosien aikana ollut arkinen ateria, joka on koonnut Särkiniemeen viikoittain kymmeniä ihmisiä. Enimmillään ruokailijoita on ollut yli sata. Tärkeintä ei ole vain ruokailu vaan tilaisuuteen tullaan viettämään aikaa yhdessä.

”Jos olen kotona, niin tulen joka kerta. Haluan kannattaa työtä, nähdä samalla ihmisiä ja syödä makoisaa ruokaa”, Kaija Turunen kertoo.

”Se on ollut tilaisuus, johon on ollut helppo kutsua ihmisiä mukaan. Esimerkiksi leskeksi jääneelle on ollut mahdollisuus kokea ruokailu- ja seurusteluyhteyttä. Moni onertonut, että tuntemattomatkin tulevat juttelemaan ja on saanut uusia ystäviä”, Laitinen totea.

”Ja hyvin iäkkäät ihmiset ovat todenneet, että ’vielä jaksoin tulla’. Heille tämä oma kotikirkko on ollut erityisen tärkeä. Usealle kuin toinen koti.”

Pidetään huolta toisistamme

”Ihmisen mieli on sellainen, että se ei hetkessä käänny uuteen asentoon. Asioista ja tunteista, joita tilanne on herättänyt, pitää puhua ja sitten kun aika on, käydään uuteen. Usein mennään raha edellä, mutta lähtökohta pitäisi olla ihmisten kohtaaminen. Kirkko ei välttämättä ole myöskään isoja rakennuksia”, Sisko Laitinen sanoo.

”Entä jos lähdetäänkin tekemään seurakuntana yhdessä omaa kirkkoa, esimerkiksi sisustamaan ja kalustamaan uudenlaista tilaa. Tärkeintä on, että yhteisöllisyys säilyy ja toisista pidetään huolta niin kuin tähänkin asti.”

Teksti ja kuva: HANNA KARKKONEN

Kuin toinen koti

On surun paikka, kun seurakunnan tilat myydään. Joskus se voi olla myös uuden alku.

Särkiniemen seurakuntakodilla vietetään toukokuussa viimeistä messua. Seurakuntakodin loppuminen on ollut tiedossa pidempään, mutta sisäilmaongelmien vuoksi tyhjentäminen alkaa jo aiottua aikaisemmin.

Surua ja tyhjyyden tunnetta on kokenut

moni kirkkokävijä. **Kaija Turunen** on asunut Särkiniemessä 40 vuotta ja kirkko on ollut hänelle, hänen lapsilleen ja lapsenlapsilleen tärkeä osa elämää.

”Helsingissä asuva 11-vuotias tyttärentytär melkein itki, kun kuuli, että hän ei pääse enää jokavuotiseen joulukirkkoon. ’Mummi, mihin me sitten mennään?’, hän kysyi minulta.”

Ulla Pitkänen on vapaaehtoisena häärinyt kirkolla vuosia. Lähetysmyyjäisiin ovat kädet leiponeet pullaa ja piirakoita. Pitkänen auttaa, missä milloinkin apua tarvitaan.

”Tyhjän päällä ollaan. Epävarmuus on ikävää, kun ei vielä tiedetä, miten jatketaan ja missä. Miten käy vanhempien ihmisten, joi-

den on ollut tähän helppo tulla.”

”Missä pidetään jatkossa myyjäisiä ja missä kokoonnumme eri piireihin?”

”Vielä jaksoin tulla”

Alavan seurakunnan diakoni **Sisko Laitinen** kertoo, että työntekijäkokouksessa huoleksin nousivat kysymykset, missä asuinalueen koululaiset ja päiväkotilaiset käyvät kristillisenä juhlapäivinä kirkossa.

”Ihmiset ovat jo olleet aktiivisia ja tulleet ehdottamaan erilaisia tiloja, joita seurakunta voisi vuokrata.”

”Osa tilaisuuksista ja siirtynee Alavan kirkolle. Ratkaisuja löytynee myös kuljetuksiin”, Laitinen sanoo.

Poukama vetää väkeä

Poukaman leirikeskuksen salissa käy tammikuuisena keskiviikkona iloinen puheensorina. Ystävänpäiväkerholaiset ovat koolla ja vaihtavat kuulumisia. Pian käydään yhteiseen ruokapöytään ja sen jälkeen on vuorossa kerhon ohjelmallinen osuus.

”Kerholaiset ovat kovasti tykättyneitä Poukamaan”, Puijon seurakunnan entinen diakoniatyöntekijä, nykyinen vapaaehtoinen, **Pirjo Miettinen** kertoo.

Kerholaisten tunnelmat eivät aina ole olleet yhtä auvoisia. Vielä pari vuotta sitten kokoontumiset pidettiin Päivärannan kirkolla. Sitten kirkko myytiin ja muun muassa kerhotoiminta siirrettiin Poukamaan.

Suru sai tilaa

”Monille päivärantalaisille oman kirkon menetyks oli iso pettymys”, Miettinen muistelee.

”Asiasta puhuttiin paljon yhteisissä tilaisuuksissa. On hyvä, että surulle annettiin tilaa.”

”Nyt tuntuu, että suru on väistynyt ja Poukama on hyväksytty korvaavaksi paikaksi.”

Työpaikka ja koti

Päivärannan kirkon toimintojen siirtyminen Poukamaan jännitti myös leirikeskuksen pitkäaikaista vahtimestaria **Eija Korhosta**.

”Kovasti mietin, että osaavatko ihmiset ruveta käymään täällä.”

”Huoli on kyllä osoittautunut turhaksi, sillä ryhmät ovat jopa suurentuneet.”

Viime vuoden aikana Poukaman leirikeskuksen kävijämäärät ovat kasvaneet yli tuhannella edellisvuoteen verrattuna.

”Ihmiset ovat olleet hyvin tykättyneitä tähän paikkaan. Ympäröivä luonto on kaunis ja antaa paljon mahdollisuuksia. Har-

taushetkiä on esimerkiksi pidetty ulkona tai grillikatoksessa lammen rannalla.”

Korhoselle Poukaman leirikeskus ei ole vain työpaikka. Siksi häntä hieman kirpautsi muutama vuosi sitten, kun Poukamaakin kaavailtiin myytävien kiinteistöjen listalle.

”Olen työskennellyt täällä 33 vuotta, mutta tämä on myös kotini. Olemme mieheni kanssa kasvattaneet täällä kolme lastamme aikuisiksi.”

Onneksi myyntiaikeista sittemmin luovuttiin.

”Silti vieläkin tulee kyselyjä, että uskaltaako tänne tehdä varauksia, kun paikka on myynnissä. Mielikuva tuntuu itsestään elävän.”

Myös Poukaman emännälle, **Elisa Heikkiselle**, leirikeskus on enemmän kuin pelkkä työpaikka.

”Olen työskennellyt täällä vakituisesti viime vuodelta saakka ja minulle tämä on kuin koti. Viihdyn leirikeskusympäristössä mainiosti.”

HELI HARING

Kasvaneet kävijämäärät pitävät Eija Korhosen kiireisenä Poukaman leirikeskuksessa.

NENILIAH VITIL

Pullostaa mittaa

Alkoholi maistuu, joskus liian hyvin. Herättikö tipaton tammikuu miettimään omaa tai läheisen juomista?

Yrittäjän arki ei 1990-luvulla ollut sähkövää, ja alkoholi oli helppo kumppani oloa huppottamaan. ”Silloin kuvitteli, että se hetkellisesti auttaa, mutta ei se auta. Asiat eivät ole ikinä niin huonosti etteikö viinalla saisi niitä vieläkin paremmaksi”, kertoo kuopiolainen **Juha Willman**. ”Itse yritin piilotella juomistani, mutta kyllähän vaimo huomasi tilanteen ja lopputaivana kaikki muutkin. Nuorena pystyy ja jaksaa tehdä töitä paremmin, vaikka joisikin liikaa. Ja markkis pistää tekemään hommia entistä enemmän.” 16 vuotta sitten Juha oli niin alkoholin vietävissä, ettei uskonut enää pääsevänsä jaloilleen. Ja jos meno olisi jatkunut, ei hän sanojensa mukaan olisi enää elossa.

Onko minussa mitään hyvää?

Willman on nähnyt ja kuullut vuosien aikana lukuisia elämäntarinoita. Hän vetää vankilassa kasvuryhmiä miehille. Kuuntelee, kertoo omia kokemuksiaan ja haluaa luoda toivoa. ”Usein tuettavissa on perheellisiä miehiä. Alkoholiuongelmaa usein salataan ja lapset joutuvat ottamaan arjessa vanhemman roolin. Surullista on, että lapset eivät saa olla lapsia vaan liian iso vastuu kaatuu harteille liian varhain.” ”Vankilassa istuu monta poikaa, joiden

HANNA KARKKONEN

lapsuutta alkoholi on varjostanut, ja moni on käyttänyt päihteitä jo nuoresta saakka.” Willmanin oman pysähdyksen mukana kuljetaan 16 vuoden taakse. Hänen isänsä oli kuollut syksyllä ja hän ajatteli kuolevansa itsekin. ”Jumala oli se, joka pysäytti. Alkoholi jäi sille tielle ja sain parantua. Se on armoa.” Omaa elämäänsä hän kävi läpi kirjoittamalla ja maalaamalla. ”Asiat pitää käsitellä. Kehotan ihmisiä pistämään asioita paperille, ehkä sieltä saa näkökulmaa omaan taipaleeseensa. Ehkä ymmärtää senkin, että jokaisen elämälä on tarkoitus.” ”Usein alkoholisti kokee, ettei hänestä ole mihinkään. Että hänessä ei ole mitään hyvää. 27-vuotias voi ajatella, että hänen elämänsä oli siinä. Minä olin noin 40-vuotias, kun sain uuden alun”, Willman pohtii.

Sielu on kipeä

Kun puhelin soi yöllä tai päivällä, päihdetukihenkilö Willman vastaa. ”Viinan tuska ei katso kellonaikaa. Usein pyydän soittajaa, että laitetaan kädet ristiin.” ”En tyrkytä raittiutta tai uskoa, jokainen voi ottaa puheesta sen, minkä haluaa. Joku ärsyyntyy, kun yritetään väkisin raitistaa. Se ei onnistu.” Ruokajonossa ja kaduilla näkee tämän päivän hätää ja huolta. ”Ei ole häpeällistä olla köyhä ja kipeä. Jos on ahne ja julkea, niin sitä voi hävetä. Tulee mieleen Juicen laulu: ’Sielu on helä kuin Mimosan hipiä, sielu on kipiä, sielussa tuulee.’ Monen ihmisen kohdalla sisimmässä on haavoja ja kipua.” Raitistumisen myötä lahjana tuli auttamisen kipinä. Willman kulkee mukana ruokatarvikkeiden jaossa, vankilatyössä ja katulähetyksessä. ”Yksi mies, jonka tukihenkilönä olin aikaisemmin, soitti hiljattain. Hän kertoi, miten usko luo tänään hänelle turvaa ja antaa voimia. Se vahvistaa ja lämmittää. Auttaa minuakin jaksamaan.”

Täysraittius on minun juttuni, en näe muuta tietä, sanoo Juha Willman.

TUURA-HYTTINEN

Minna Canthin ajatuksia raittiudesta

”Siis ylös miehet ja vaimot, vanhat ja nuoret! Yhtykäämme kaikki liittoon viinaa vastaan, sillä tämä juuri on kauhea vihollisemme.”

”Keski-suomen markkinat ovat tunnetut yli maan. Pelvolla odottavat Jyväskylän kaupunkilaiset joka kerran näitä markkinoita, joita pidetään viidet vuoteensa ja joissa markkinaväen irstas ja siivon elämä täydelleen osoittaa, mitä tuo suuri vihollisemme, viina, matkaansaa.”

Ennaltaehkäisevä työ on a ja o

Selvää elämää Kuopiossa 130 vuotta. Raittiusseura elää yhä.

Aikoinaan koulunkäynti ei ollut itsestäänselvyys. Raittiusseuralla oli tuolloin kieli- ja opintokerhoja, kirjallisuuspiirejä ja tietyt urheilulla oli iso merkitys. ”Ja autettiin niitä, jotka apua tarvitsivat. Se oli siihen aikaan lähimmaisten varassa, ei ollut kunta palveluina. Seura on antanut paljon sisältöä, hauskoja tarinoita ja ulkomaanreissuja”, luettele

Leena Karppinen. Seuran toiminnassa mukana oleva **Aino Saikkonen** on ollut luokisten näytelmien käsikirjoittajana, ohjaajana ja näyttelijänä. Yksi katkelma seuran historiasta nähtiin 130-vuotisjuhlissa. Parhaimmillaan näytelmiä syntyi estradeille kolme vuodessa. Näytelmien harjoittelu ja esittäminen on koettu hauskana ja tarpeellisenä ajan-

vietteenä. Leena Karppinen muutti miehensä kanssa Kuopioon ja sattuimalta Raittiustalon kulmille. Hän sujahti nopeasti voimistelupiiriin ja on ollut mukana luottamustehtävissäkin. ”Omassa elämässäni ei ole tarvinnut raittiutta miettiä. Kotonani ei viinaa käytetty enkä sitä ole tarvinnut nuorenaakaan. On ollut niin paljon muuta elämässä eikä ole onneksi tarvinnut mennä ’muiden mukana’. Elämä on ollut terveellistä, mukavaa ja seesteistä.”

Huumoria ja yhdessä tekemistä

Raittiusseuralaisia mietityttää, miksi alkoholia käytetään nykyisin niin paljon. Turruttamaan pahaa oloa vai seuran vuoksi?

”Ehkä se on luonnekysymys. Ja osittain alkoholiriippuvuus on geeneissäkin”, Leena mieltii. ”Ehkä tänä päivänä on kuitenkin jo haivaivattavissa positiivisempaa suhtautumista raittiuteen. Kaikki myöntää, että alkoholia käytetään liikaa. Ennaltaehkäisevää työtä pitäisi lisätä ja saada nuoria mukaan.” Seurassa voi harrastaa voimistelua, tanssia, joogaa ja kirjallisuutta. Yhteistyötä on viritelty muiden järjestöjen, muun muassa Pelastakaa lapset ry:n kanssa. ”Että lapsilla ja nuorilla olisi parempi

tulevaisuus”, Leena Karppinen ja muut seuran naiset toteavat. Raittiusseura rantautui Amerikasta 1800-luvulla Englantiin ja sieltä 1850-luvulla Suomeen vahvana aatteena raittiin elämän puolesta. Suomen Raittiuden ystävät perustettiin 160 vuotta sitten, Kuopioon Raittiusseuran perusti 130 vuotta sitten kuopiolainen **Bruno Grant**. Aluksi kokoonnuttii Grantin talossa, vuonna 1906 valmistui Raittiustalo Kuopion keskustaan. Uusi talo rakennettiin vuonna 1968.

HANNA KARKKONEN

Alkoholi kiristää monia parisuhteita

Yksin ei tarvitse selvitä.

Kuopion ev.lut. seurakuntien perheneuvoja **Markku Virta** on huomannut, miten alkoholi on kietoutunut melko suureen osaan parisuhdeongelmia. Hän on työskennellyt aikaisemmin A-klinikalla. Alkoholi vaikuttaa perheeseen Virran mukaan luottamuspulana ja tylistymisenä. ”Arki ei ole mielekästä. Usein asioista ei pystytä puhumaan, on vaikea aloittaa keskustelua.” Suhde alkoholiin on yksilöllistä. Perheessä voi olla erilaisia näkemyksiä, johon voivat vaikuttaa lapsuudenperheen käyttäytymismallit tai omat aikaisemmat ongelmat. ”Toiset eivät voi sietää käyttöä yhtään, toisille esimerkiksi jokapäiväinen olut on normaalia.”

Voimattomuuden myöntäminen

”Pariskuntien kanssa tehtävässä työssä olen huomannut, miten yhden jäsenen alkoholiongelma vaikuttaa koko perheeseen ja miten kaikki osapuolet tulisi ottaa huomioon. Kun pariskunta tulee yhdessä hakemaan apua, on mahdollista kuulla molempien ajatukset.” ”Jotkut pariskunnat salaavat juomistaan ja se tulee esille vasta useamman tapaamiskerran jälkeen. Joskus on niin, että alkoholi on molempien ongelmana.” Miksi juomisesta on usein vaikea puhua? ”Ehkä siinä on takana oman voimattomuuden myöntäminen. Että en pärjää alkoholin kanssa, en hallitse sen käyttöä. Sama pätee muihinkin päihteisiin. Usein ajatellaan, että pitää selvitä ongelmasta yksin. Mistä selainen ajattelu on tullut?”, kummastelee Virta. ”Omat asiat pitää pystyä hoitamaan, itse on vastuussa elämästään, mutta yksin ei tarvitse selviytyä. Jokainen tarvitsee tukea.” ”Myös perheen vuorovaikutusongelmiin löytyy ratkaisuja. Puhumaan voi opetella. Tapoja keskustella on erilaisia, mutta tärkeintä olisi, että oma viesti tulisi ymmärretyksi.” Valmiita vastauksia ei ole, jokaisen osapuolen kärsivällisyyttä tarvitaan. Alkoholi-ongelmaisten läheisille on vertaistukiryhmiä, joihin Virran mukaan kannattaa lähteä. Kenenkään ei tarvitsisi jäädä vaille apua.

Puolisosta ei terapeuttia

”Monesti ihmiset kertovat, että ovat yrittä-

”Hae apua, jos päihteitten käyttö häiritsee perheessä jotakuta. Jos juomista ei pysty lopettamaan ja hallitsemaan”, sanoo perheneuvoja **Markku Virta**.

neet raitistua, mutta tulosta ei ole tullut. Negatiiviset kokemukset painavat ja ovat tulleet osaksi elämää.” ”Jos osaisimme kääntää katseen tulevaan. Ajatella, että elämässä on erilaisia vaiheita ja kysyä itseltään, että mitä voin oppia ja miten voisin päästä eteenpäin”, Markku Virta tuumii. ”Menetettyjä vuosia ei kannata surkutella. Tärkeää on oppia näkemään, että mennyt ja huonot valinnat eivät tarvitse vaikuttaa tämän päivän ratkaisuihin ja elämään.” Alkoholin käytön takana voi olla esimerkiksi yksinäisyyttä. Se voi olla totuttu tapa tai rentoutumiskeino, joka muuttuu elämää haittasevaksi. ”Tärkeintä on vuorovaikutus ihmisten kesken. Että on ihminen tai ihmisiä, joille puhua. Jos on puoliso, niin hänen kanssaan pitäisi osata puhua ja etsiä apua, mutta terapeutiksi ei puolison tule lähteä. Läheistä ei saisi siinä mielessä kuormittaa liikaa”, Markku Virta sanoo. ”Puolison tai ystävän tärkein tehtävä on tukea hoitoon pääsyä. Kertoa, että rakastaa ja hyväksyy toisen ongelmasta huolimatta. Perheille tarkoitettua kuntoutusta ei ole paljoa tarjolla, mutta erilaisia hoitopaikkoja on olemassa.” ”Päihdeongelmasta voi toipua ja aina on toivoa. Olen sen nähnyt”, Virta kiteyttää.

Tekstit HANNA KARKKONEN

Päihdetyötä Kuopion alueella

- Kuopion ev.lut. seurakuntien diakoniatyö.** Päihdetyössä vastaanottoja (sielunhoidollinen- ja taloudellinen tuki), kotikäyntejä ja erilaisia ryhmiä (mm. Katulähetyspiiri Diakoniakeskuksesta ja Toiminnan miehet Petosella) sekä kohtaamispaikkoja (esim. Diakoniakeskuksen kahvio). Diakoniatyö on mukana Kuopion seudun päihdepalvelusäätiön kuntoutuksessa toteuttamalla leiripäiviä Poukamassa ja toteuttamalla

- kaksi talkooleiriä vuosittain omissa leirikeskustoissa.
- Via Dia Pohjois-Savo ry**
- Työterapian yhdistys**
- Kuopion vankien ystävät**
- Kuopion Katulähetys ry**
- Sirkkulanpuiston toimintayhdistys**
- Kuopion A-kiita**
- Setlementti Puijola**
- Kuopion Seudun Päihdepalvelusäätiö**
- Päihdepalvelu Hemma**

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
 Tapionkatu 5–9 Kuopio
 (myös Siilinjärvi, Nilsä)
 Tilisara p. 046-892 1422

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
 alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
 puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
 www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
 Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
 Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUPIO
 (017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
 www.kolari-co.fi

SNELLMAN
 kesäyliopisto

IKÄÄNTYVIEN YLIOPISTON kaikille avoimet
 luennot alkavat to 23.1. klo 13 Kuopion
 kaupungintalon juhlasalissa. Tutustu kevään luento- ja
 opintoryhmätarjontaan tilaamalla maksuton esite!

LÄMPIMÄSTI TERVETULOA!

www.snellmankesayliopisto.fi
 044 746 2840
 asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi

Milloin viimeksi proteesisi on tarkastettu?

**Hammasproteesit
 ovat osa terveyttäsi!**

Suosittelen yli 40 vuoden
 kokemuksella tarkastusta
1-2 vuoden välein.

Tervetuloa tuttuun, turvalliseen
 ja ammattitaitoiseen hoitoon!

Jorma Päivinen

erikoishammasteknikko, hammasteknikkimestari

**Kuopion
 HammasProteesi klinikka**

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio • Puh. (017) 262 2121 • info@kuopionhammasproteesiklinikka.fi

Lue lisää uusituilta nettisivuiltamme:
www.hammasproteesiklinikka.fi

Leikkaa talteen itselle tai ystävälle!

ERONNUT ELÄKEIKÄISENÄ?

Huolehdi itsestäsi, lähde sopeutumismennukseen. Hinta 110 euroa.

Erosta cheäksi® -kurssit 2014:

17.–21.2.2014 Lehmirannan lomakeskus, Salo
 12.–16.5.2014 Ilkon kurssikeskus, Kangasala
 23.–27.9.2014 (yli 5 v. sitten eronneille) Lehmiranta, Salo

Tiedustelut p. (09) 7257 1177 tai erostaheaksi@elakeliitto.fi

Kysy myös Yhtäkkiä yksin® -kursseja leskeytyneille
 p. (09) 7257 1199 tai yhtakkiyksin@elakeliitto.fi

www.elakeliitto.fi

Kurssiaikoihin ja -paikkoihin saatava tulla muutoksia.

• Matot
 • vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
 Puh. (017) 263 3128

Silvospalveluita jo vuodesta 1988.

Helga

siivoukset & kodinhoito
 asiointi- & avustuspalvelut

0400 853 853
 www.kodinhelga.com

Tietokoneapu
 Kotitalous-
 vähenyns 45%

www.orden.fi

040 5844 045

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy
 Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

**Erikoishammasteknikko
 Satu Koskela**

p. 017 265 4400

HAMMASLABORATORIO

DENTIINI

erikoishammasteknikko
 Niina Toivanen

Kauppakatu 48, Kuopio
 ajanvaraus 0440 228 984

erikoishammasteknikko
 Niina Toivanen

Kauppakatu 48, Kuopio
 ajanvaraus 0440 228 984

SACRUM

Kaikkaa maan ja taivaan välillä.

Laajan valikoiman ja hyvän
 palvelun kristillinen kirjakauppa.

Puh. 020 754 2350
 www.sacrum.fi

**Puijon Maja
 palvelee lämmöllä**

arjessa ja
 juhlassa
 niin ilon kuin
 surunkin hetkinä

Kysy lisää ja pyydä tarjous
 p. 044 552 4810
 myynti@puijo.com

**Puijon torni
 Hotelli Puijon maja**
 www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

SEURAKUNNAT 29.1.–12.2.2014

**SEURAKUNTATALO
 Haarahongantie 4**

**Lähetyskahvila ja askar-
 telupiiri** keskiviikkoisin lä-
 hetyskellarilla klo 9–12.
 Harktaushetki klo 9, jonka
 jälkeen kahvit. Voit tehdä
 kellarilta löytyvistä tarvik-
 keista käsitöitä tai tuoda
 omanikin. Lähetyskes Pu-
 tiikki myös auki.

Omaishoitajakerho ke
 29.1. klo 12 päättosalissa.
 Ohjelmaa hoitajille ja hoi-
 dettaville.

**Gospel-Spice -ryhmä
 naisille**, tanssia gospelsmu-
 siikkiin. Keskiviikkoisin klo
 10.15–11.15 alahuoneissa.
 Tule liikkumaan ammoli-
 seisti oman kunnan ja tun-
 non mukaan, mm. latta-
 reita afroa ja kehonhuol-
 toa. Aiempaa tanssiko-
 musta et tarvitse. Ohjaaja-
 na Jenni Shakya. 5 €/krt tai
 50 €/keväät.

Donkkis-ilta ke 29.1. klo
 18–20 päättosalissa. Ala-
 kouluikäisten toimintail-
 ta. Ohjelmassa nukketeat-
 teria, raamattutuokio ja
 vapaasti kierrelläviä toi-
 mintapisteitä. Ota mukaa-
 si yhteiseen nyyttäripöy-
 tään pientä suolaista tai
 makeaa.

Yhteisvastuu-koulutus
 to 30.1. klo 17.30 isossa sa-
 lissa. Yhteisvastuukerä-
 yksen 2014 keräyskohtei-
 den esittely ja listojen ja-
 koa. Sekä entiset että uudet
 kerääjät tervetuloa pe-
 rehtymään aiheeseen.

**Miestenkerho Aikamie-
 het** to 30.1. klo 18.30 pää-
 ttosalissa: "Mihin mies
 luottaa?" Eri-ikäiset mie-
 het ovat tervetulleita kah-
 vikupposen ääreen jaka-
 man tunteja miehen elä-
 mäst.

**Nuorten perjantai-
 kahvilaita** pe 7.2. klo 18–22
 nuorten kerhotilassa.

Gospel-lattarit Savossa
 la 8.2. klo 18–20.

Sunnuntaipyhäkoulu su
 9.2. klo 10–11 kerhotiloissa.

Kahvikonsertti su 9.2. klo
 14 kahviossa, järj. LC Siilinjär-
 vi/Kassarat ja Siilinjär-
 ven musiikkiohjonan soit-
 tajat.

Seurat su 9.2. klo 15 pää-
 ttosalissa, järj. Rauhanyh-
 distys.

Eläkeikäisten päiväpiiri
 ma 10.2. klo 13 isossa sa-
 lissa.

Siioninvirsiset ti 11.2. klo
 18 pieni sali. Seurojen
 jälkeen Herättäjä-Yhdis-
 tyksen Siilinjärven paikkali-
 sosaston vuosikokous.

Lähetysilta ti 11.2. klo 18
 lähetyskellarilla Jouko
 Kauhasen johdolla.

Lähetyskes sydänäännet
 ke 12.2. klo 9–10 lähetys-
 kellarilla Matti Hoffrenin
 johdolla, Gal. 3. luku.

**Vapaaehtoistoiminnan
 koulutus- ja virkistyspäi-
 vä** 15.3. klo 9–15. Koulutus-
 ta sinulle, joka et ole aiem-
 min ollut vapaaehtoisena

– virkistystä sinulle, jolla
 on kokemusta seurakun-
 nan vapaaehtoisena toi-
 mimisesta. Lisätietoja lä-
 hetysyhteistyöstä 044 7284
 647, verkkosivuilta ja seu-
 raavasta lehdestä.

**VOURELAN KIRKKO
 Rissalantie 2**

Arjen ateria to 30.1. klo
 11–12.

**Perjantai- ja lauantai-
 kahvila** pe 31.1. ja la 1.2. klo 18–22 kirkon
 alakerrassa. Rukoushetki
 klo 19.30.

Messu su 2.2. klo 13. Sep-
 po Laitanen, Leena Laurin-
 kari, Vesa Kajava. Kirkko-
 kahvit. Siilinjärven kunnan
 kirkkopyhä.

Vuorelan lähetyspiiri ti
 4.2. klo 10 Mukana vs. lä-
 hetysyhteistyön Jenni Shakya.

Piiri kokoontuu joka toi-
 nen tiistai. Tervetuloa ko-
 kemaan lähetystöyön mu-
 kanaolon ilo!

Donkkis-ilta ke 5.2. klo
 18–20. Alakouluikäisten
 toimintailta. Ohjelmassa
 nukketeatertia, raamat-
 tutuokio ja vapaasti kier-
 reltäviä toimintapisteitä.

Ota mukaa si yhteiseen
 nyyttäripöytään pientä suolaista
 tai makeaa.

Messu su 9.2. klo 13. Satu
 Väättäinen, Heini Heide.

Raamattu- ja rukouspiiri
 ma 10.2. klo 18–19.30 kirk-
 kosalissa. Myöhemmin ke-
 väällä 24.2., 17.3. ja 31.3.

Eläkeikäisten päiväpiiri
 ma 10.2. klo 13.

MUUTA

**Kumpusen-Pettäisen-
 rannan lähetyspiiri** to
 30.1. klo 19 Helli ja Seppo
 Rautaisella, Rajaportin
 ma 10.2. klo 18–19.30 kirk-
 kosalissa. Myöhemmin ke-
 väällä 24.2., 17.3. ja 31.3.

Ystävä Tupa ma 3.2. klo
 9 Leppäkaarten kerho-
 huoneessa, Honkaran-
 nantie 8.

**Arkkiä, alakouluikäisten
 pyhäkoulu** ti 4.2. n.2. klo
 18–19.30 Leppäkaarten
 kerhotilassa, Honkaran-
 nantie 8.

Perhepyhäkoulu su 9.2.
 klo 11–12 Nuottipolku
 8:ssa Eeva ja Antti Savoi-
 laisella.

Risulantien kerho ma
 10.2. klo 13 Risulantie 12:n
 kerhothuoneessa.

Näkökerho ti 11.2. klo 12–
 13.30 Akuliinassa.

Hartaus, kinkerit ke 12.2.
 klo 14 Akuliinassa. Heikki
 Kastarinen ja Heini Heide.

**Vesijärven-Harjämä-
 en lähetyspiiri** to 13.2. klo
 18.30 Kaisa Tolppasella,
 Lahnatie 12. Mukana Heik-
 ki Kastarinen.

**Pyhä yksinkertaisuus,
 hiljaisuuden reitit**–
 ti paastonajan kynnyksel-
 lä 28.2.–2.3. Ruokoniemen
 leirikeskuksessa. Hinta Siil-
 injärven seurakunnan jä-
 senellä 44 €, muilla 76 €.

Ohjaaja Sirpa Ylikotila.
 Ilm. viim. 21.2. p. 044 7284
 608, sirpa.ylikotila@evl.fi.

KASTETUT

Paavo Samuel Ruotsalai-
 nen, Väinö Aarre Mikael
 Kantele, Paavo Onni Sa-
 muel Kantele, Anni Olivia
 Lavila, Elias Oliver Kaipai-
 nen, Nelli Maria Hoffren,
 Elsa Vilhelmiina Kärrkä-
 nen, Aaron Tuomo Mikael
 Muona, Joonatan Eetu Mi-
 kael Hintsala

**AVIOLIITTOON
 KUULUTETAAN**

Tapio Kalervo Keränen ja
 Aino Johanna Piirinen

KUOLLEET

Pertti Olavi Martikainen
 84 v, Anja Inkeri Launonen
 84 v, Ahti Kokkonen 84 v,
 Anna Repo 93 v, Väinö Sa-
 kari Kuosmanen 83 v, Ola-
 vi Antero Vartiainen 85 v,
 Anni Johanna Hyttinen
 71 v, Kyösti Juhani Tenhu-
 nen 79 v

**DIAKONIAKES-
 KUS**

Suokatu 31

Avoinnna ma, ke ja pe klo
 9.40–12.

Lahjoitusvaraoiden vas-
 taanotto aukioloaikoil-
 na tai muuhun aikaan so-
 pimuksen mukaan (040
 4848 468).

Ma, ke ja pe klo 9.50 kai-
 kille avoin aamuhartaus ja
 klo 10–12 diakonien vas-
 taanotto ilman ajanvarau-
 sta, sekä kahvio Nuotta ja
 kierrätyspiste avoimna.

Kahviossa on luettavis-
 sa päivän lehdet SS ja HS,
 sekä kristillisiä viikko-/
 kuukausilehtiä.

**Kehitysvammaisten kah-
 vikierho** ke 29.1. klo 13.30,
 Diakoniasakeskus, kahvio
 Nuotta.

Katutalähetyspiiri ke 29.1.
 klo 17, Diakoniasakeskus,
 kahvio Nuotta.

Kuurojen lähetyspiiri to
 30.1. klo 17, Keskuseura-
 kuntatalo, kerhothuone
 Samuli.

Hyväntuulupiiri ti 4.2. klo
 12, Diakoniasakeskus,
 kahvio Nuotta.

**Huonokouluisten seura-
 tukapiiri** ke 5.2. klo 13.30,
 Diakoniasakeskus, kahvio
 Nuotta.

Hyvääntuulupiiri ti 4.2. klo
 12, Diakoniasakeskus,
 kahvio Nuotta.

**Venäläisten maahan-
 muuttajajanaisten** ryhmä
 joka toinen keskiviikko klo
 18: ke 29.1., 12.2., 26.2., 12.3.,
 26.3., 9.4. ja 23.4.

**Yhteiskristillinen rukou-
 silta** tiistaisin klo 14.30.

Lähetys- ja raamattupiiri
 vuoroviikoin keskiviikko-
 sin klo 13. Ke 29.1. on raam-
 mattupiiri.

Gospel Spice torstaisin
 klo 16.30.

**Venäläisten maahan-
 muuttajajanaisten** ryhmä
 joka toinen keskiviikko klo
 18: ke 29.1., 12.2., 26.2., 12.3.,
 26.3., 9.4. ja 23.4.

**Yhteiskristillinen rukou-
 silta** tiistaisin klo 14.30.

Lähetys- ja raamattupiiri
 vuoroviikoin keskiviikko-
 sin klo 13. Ke 29.1. on raam-
 mattupiiri.

Gospel Spice torstaisin
 klo 16.30.

**Venäläisten maahan-
 muuttajajanaisten** ryhmä
 joka toinen keskiviikko klo
 18: ke 29.1., 12.2., 26.2., 12.3.,
 26.3., 9.4. ja 23.4.

**Yhteiskristillinen rukou-
 silta** tiistaisin klo 14.30.

Lähetys- ja raamattupiiri
 vuoroviikoin keskiviikko-
 sin klo 13. Ke 29.1. on raam-
 mattupiiri.

Gospel Spice torstaisin
 klo 16.30.

**Venäläisten maahan-
 muuttajajanaisten** ryhmä
 joka toinen keskiviikko klo
 18: ke 29.1., 12.2., 26.2., 12.3.,
 26.3., 9.4. ja 23.4.

**Yhteiskristillinen rukou-
 silta** tiistaisin klo 14.30.

Lähetys- ja raamattupiiri
 vuoroviikoin keskiviikko-
 sin klo 13. Ke 29.1. on raam-
 mattupiiri.

Gospel Spice torstaisin
 klo 16.30.

**Venäläisten maahan-
 muuttajajanaisten** ryhmä
 joka toinen keskiviikko klo
 18: ke 29.1., 12.2., 26.2., 12.3.,
 26.3., 9.4. ja 23.4.

**Yhteiskristillinen rukou-
 silta** tiistaisin klo 14.30.

Lähetys- ja raamattupiiri
 vuoroviikoin keskiviikko-
 sin klo 13. Ke 29.1. on raam-
 mattupiiri.

Gospel Spice torstaisin
 klo 16.30.

**Venäläisten maahan-
 muuttajajanaisten** ryhmä
 joka toinen keskiviikko klo
 18: ke 29.1., 12.2., 26.2., 12.3.,
 26.3., 9.4. ja 23.4.

**Yhteiskristillinen rukou-
 silta** tiistaisin klo 14.30.

Lähetys- ja raamattupiiri
 vuoroviikoin keskiviikko-
 sin klo 13. Ke 29.1. on raam-
 mattupiiri.

Gospel Spice torstaisin
 klo 16.30.

**Venäläisten maahan-
 muuttajajanaisten** ryhmä
 joka toinen keskiviikko klo
 18: ke 29.1., 12.2., 26.2., 12.3.,
 26.3., 9.4. ja 23.4.

KARIN KUORON

keskustelemaan! Lisätieto-
 ja: järjestöohjaaja Annuk-
 kie Hiekkalan tekevissä
 050 495 1922, kuntou-
 tussuhteit Eero Nissi 0400
 670 110, aluesihteer Päivi
 Ojanperä 0400 175 735.

Puhallinkirjko to 7.2. klo 12,
 NNKY:n sali, kirkkokahvit
 kahvio Nuotta.

Hyväntuulupiiri ti 11.2. klo
 12 Diakoniasakeskus,
 kahvio Nuotta.

**Kehitysvammaisten kah-
 vikierho** ke 12.2. klo 13.30
 Diakoniasakeskus, kahvio
 Nuotta.

Katutalähetyspiiri ke 12.2.
 klo 17, Diakoniasakeskus,
 kahvio Nuotta.

Kuurojen lähetyspiiri to
 13.2. klo 17

MUISTOKIRJOITUS

Leo Korolainen in memoriam

Kuopion evlut. seurakuntayhtymän emeritus talousjohtaja Lauri Korolainen kuoli 30.12.2013 Helsingissä. Lauri Korolainen oli syntynyt lislainen maalaiskunnassa 2.12.1922. Sota varjosti hänen, niin kuin monen muunkin hänen ikäluokkansa nuorukaisen elämää. Lauri Korolainen osallistui jatkosotaan vuosina 1941–1944. Sotien jälkeen hän opiskeli maamieskoulussa ja maatalousopistossa, josta valmistui vuonna 1948 agrologiksi.

Vuodesta 1949 vuoteen 1951 Korolainen toimi Kuopion maanviljelyseuran maatalousneuvonajana ja tämän jälkeen vuosina 1952–1960 Siilinjärven kunnan ja Kuopion maalaiskunnan asutusneuvonajana, rakennusneuvonajana ja terveydenhoidontarkastajana.

Vuodesta 1960 vuoden 1968 loppuun Lauri Korolainen toimi Kuopion maaseurakunnan taloudenhoitajana. Kun Kuopion maalaiskunta liittyi vuoden 1969 alussa Kuopion kaupunkiin, Kuopion maaseurakunnasta tuli osa Kuopion evlut. seurakuntayhtymää. Samasta ajankohdasta lukien Korolainen siirtyi Kuopion seurakuntayhtymän kiinteistöjen isännöitsijäksi. Vuoden 1971 kesäkuun alusta hänet valittiin Kuopion ev.

TIMO KORHONEN
hallintojohtaja
Kuopion evlut. seurakuntayhtymä

VIIKON VALINTA

Voiko kirjoittamista opettaa?

Jokainen kirjoittava ihminen, julkaiseva tai pöytälaatikkaa täyttävä, tätä mieltii. Entä onko kirjoitusoppailla mitään virkaa? Tunnustan, että itsekin elämäntarinakirjoitusryhmiä pitäneenä lähestyin Merete Mazzarella kirjaa uteliaan epäilevästi: olisiko hänellä jotakin uutta sanottavaa. Ja onhan hänellä, vaikka Mazzarella korostaa vanhaa totuutta, että luodakseen uutta pitää tuntea ennen tuotettua eli kirjoittajan täytyy lukea ja taas lukea.

Kirjailija sanoo, että omaa elämäntarinaa voi käyttää pohdiske-

Merete Mazzarella: Elämä sanoiksi. Suom. Raija Rintamäki. Tammi. 2013. 219 s.

Merkittävä motiivi on myös yleisö ylipäänsä: kaikki jotka kertovat, tarvitsevat jonkun joka kuuntelee, määrittelee Mazzarella.

Varsinaisia käytännön ohjeita kirjailija antaa varsin niukasti. Yksi kuitenkin jäi minulle mieleen, sillä tämän sanoittamista olen itse monen harrastajakirjoittajan ja joskus ammattilaisenkin tekstin äärelä miettinyt, näin sen toteaa Mazzarella: tunteita ja ihmisiä pitää mieluummin kuvata kuin nimetä. Muutoin kirjailija luottaa tässäkin kirjassaan tuttuun esseistiikan tyyliinsä, lainaa muiden kirjailijoiden ja tutkijoiden ajatuksia ja kertoo ihastuttavasti omasta elämästään, mutta paljastaa myös, että ei suinkaan kerro kaikkea. Ja korostaa, että mikä tärkeintä – ja lohdullisinta – huonokin teksti on parempi kuin ei tekstiä ollenkaan.

TERHI LAITINEN

PÄIVYSTYSAIKA
su-to 18-01
pe-la 18-03

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

Palveleva puhelin on yhteys toiseen ihmiseen.

Voit soittaa nimettömänä ja kertomasi asiat säilyvät luottamuksellisin.

KUOPION EV. LUT. SEURAKUNNAT

2
Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 101. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 12.2.

KOTIMAA

Kustantaja Kotimaa Oy, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion evlut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 73670 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
Viestintäpäällikkö, Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja (Vt.) Ulla Remes
puh. 040 4848 234 ulla.remes@evl.fi

Tiedottaja Heli Haring (vs.)
puh. 044 4144 801 heli.haring@evl.fi

Tiedottaja Merja Tapio
puh. 040 4848 236 merja.tapio@evl.fi

Verkkotoimittaja Seija Rytönen (virkavapaalla)

Verkkotoimittaja Tuija Hyttinen (vs.)
puh. 040 4848 514 tuija.hyttinen@evl.fi

Taitto Kotimaa Oy

Ilmoitukset: Pirjo Teva
puh. 020 754 2284, 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy.

Jakelupalaute: jakelupalaute@kotimaa.fi
www.suoralahetys.fi, puh. 017 264 7800

www.kirkkojakoti.fi
www.facebook.com/kirkkojakoti

Kuopion evlut. seurakuntayhtymän hautausmaissa on haettavana Kesätyöntekijöitä hautausmaille

Hautausmaiden ja kiinteistöjen ulkoalueiden peruskunnostus ja hoitotöihin v. 2014 palkataan 18 vuotta täyttäneitä henkilöitä. Työsuhteet kestävät 3–6 kk.

Hakuilmoitus koskee myös Juankosken, Kaavin, Karttulan, Nilsin ja Tuusniemen alueella oleville hautausmaille palkattavia kesätyöntekijöitä.

Töihin haetaan 1.–15.2.2014 välisenä aikana internetin kautta, www.kuopionseurakunnat.fi. Valituille ilmoitetaan kirjallisesti 31.3.2014 mennessä.

Lisätietoja: puistopäällikkö Aarne Laukkanen, puh. 040 484 8237.

KUOPION EV. LUT. SEURAKUNNAT www.kuopionseurakunnat.fi

RADIO PATMOS

KAIKKIALLA: WWW.PATMOS.FI

Ihan uusi elämäys. KRISTILLINEN RADIO. ENEMMÄNKIN.

Tampere 101,6 MHz • Jyväskylä 96,8 Mhz • Turku 93,8 MHz • Seinäjoki 91,8 MHz • Kuopio 96,3 MHz

ALKAEN 3.2.2014

RISTIVETOA

Toiveissa herätykset

Perinteiset markkinaseurat Tuomiokirkossa

Teologian opiskelijat Petri Laajalahti ja Milla Huttunen olivat ensimmäistä kertaa markkinaseuroissa. He pitivät seurojen tunnelmasta ja ajatuksia herättävistä puheista.

Kuopion Tuomiokirkkoon kerääntyi Tammimarkkinoiden ja pakkasten aikaan toistasataa osallistujaa perinteisiin markkinaseuroihin. Illan musiikkiosuudesta vastasi Kuopion virsikuoro johtajanaan **Anni Pesälä**.

Seurojen aluksi siirryttiin parisataa vuotta taaksepäin Lapinlahden Väärnin pappilan tienoille. Väärnissä toimi silloin pappina **Pehr Johan Collan**. Hän joutui aikanaan ottamaan kantaa heränneiden käyttäytymiseen ja tekemään asiasta selvityksen. Heränneiden esiintyminen koettiin poikkeavana ja häiritseväksi. Erityistä pahennusta aiheutti se, kun piit ja rengit eivät tehneet töitään, vaan juoksi-

vat seuroissa laulamassa virsiä. Heränneet ymmärrettiin suvaitsevaisiksi, joskin toisaalta nurjamielisiksi muita kohtaan. Tuon ajan kuohunnasta pappilan elämä on kuitenkin rauhoittunut ja hiljentynyt. Väärnin pappilan nykyinen emäntä **Minna Kettunen** kertoi, että viime aikoina pappilassa pidetyissä rukoushetkissä on pyydetty herätyksiä.

Herännäisyyden kannalta merkittävä ja historiallinen paikka on talonpoika ja herännäisjohtaja **Ukko-Paavo Ruotsalaisen** kotisaari Aholansaari. Se toimii nykyään leiri- ja lomakeskuksena ollen näin työympäristönä ainutlaatuinen. Saari elää luonnon rytmin mukaan ja luonto on päivittäin arjen puheissa mukana. Luonnon olosuhteiden vaihtelevuus sekä vai-

Tytti Lintunen kertoi kuinka Aholansaaren arjessa eletään luonnon ehdoilla.

kuuttaa että rikastuttaa jokapäiväistä elämää. Mediassa luonnosta tuodaan esiin yleensä sen arvaamattomuus ja vaarallisuus. Aholansaaren toiminnanjohtaja **Tytti Lintunen** halusi muistuttaa kuinka luonto on Luojan antama lahja, jota pitää arvostaa. Luonnon äärellä pitäisi pystyä hiljentymään ja näkemään Jumalan luonnon kautta välittämät viestit.

Kuolemasta ja uskosta etääntyminen
Yhteisvastuukeräyksen julistemainonnan myötä puheenaheiksi on noussut se, miten kuolemaa saa kuvata. Ajankohtaista aihetta pohiti rovasti **Reijo Mattila**. Yhteisvastuujulistessa mukaillaan Pietä-aihetta, jossa Marian

PIIA JULKUNEN

KYSYN KIRKOSTA

Mitä tarkoittaa messu?

Sanan messu käyttäminen jumalanpalveluksen yhteydessä hämmentää edelleen. Sanasta tulee helposti mieleen maalliset messut vaiikka Kuopio- hallissa. Kristillisessä asiayhteydessä sen merkitys on aivan toinen.

Sana messu tarkoittaa ehtoollisjumalanpalvelusta. Tällä nimellä Luther kutsui sitä ja se oli käytössä Suomessakin vielä 1800-luvulla. Kun messu otettiin uudestaan käyttöön vuoden 2000 jumalanpalveluksen kaavan uudistamisen yhteydessä, palattiin siis vanhaan käytäntöön.

Termi messu on peräisin keskiajalta, jolloin ehtoolliskirkon lopuksi sanottiin, ”ite, missä est”, lähtekää, palvelus on päättynyt. Siihen kirkkokansa vastasi, ”Jumalalle kiitos”, ja lähti jatkamaan palvelusta arjessa.

Nykyään suurin osa jumalanpalveluksista on messuja. Luterilaisella kentällä voidaan jopa puhua ehtoollisherätyksestä, sillä ehtoollisen arvostaminen on lisääntynyt aivan valtavasti viimeisen kymmenen vuoden kuluessa.

Kun ehtoollista ei vietetä, jumalanpalvelusta kutsutaan sanajumalanpalvelukseksi. Kun sakramenttia ei jaeta, Jumala palvelee vain sanan kautta.

Messuherätys perustuu siihen, että on löydetty uudestaan Jumalan kaksi tapaa toimia.

Jumala toimii ensinnäkin sanan kautta. Kun Jumalasta puhutaan, luetaan ja lauletaan, Jumala itse liittyy noihin sanoihin ja tulee niiden kautta ihmisen luo. Näin puhe Jumalasta muuttuu Jumalan itsensä läsnäoloksi.

Lisäksi Jumala tulee ihmisen luo aineellisten välikappaleiden eli sakramenttien kautta. Kaste on kertakaikkisen sakramentti, josta alkaa ihmisen tie

seurakunnan yhteydessä. Ehtoollinen taas toistuvana sakramenttina vahvistaa ihmistä siinä, missä tämä tarvitsee vahvistusta.

On hyvä, jos ihminen ymmärtää puhutun sanan. Ehtoollinen taas vaikuttaa ihmisen ymmärryksestä riippumatta. Samalla kun suu ottaa vastaan leivän ja viinin, ihmisen sisin kohtaa Kristuksen kaikkine lahjoineen.

Siksi monet arvostavat ehtoollista. Kun uskonasioista ei saa otetta, ehtoollisen osaa kuitenkin ottaa vastaan.

Uuden testamentin mukaan ehtoollinen välittää yhteyden ihmisen ja Kristuksen välille. Toisen vuosisadan alussa Ignatios Antiokialainen kutsui ehtoollista kuolemattomuuden lääkkeeksi, jonka vaikutuksesta elämme Kristuksen yhteydessä iankaikkiseen elämään saakka.

Nykyisen kaltainen korkea käsitys ehtoollisesta on siis peräisin jo apostolien ajalta. Ehtoollisella ei vain muistella kauan sitten tapahtuneita asioita, vaan siinä ollaan tekemisissä taivaallisten voimien kanssa.

Teologian tohtori Kari Kuula vastaa palstalla kysymyksiin kirkosta ja uskosta. Lähetä kysymyksiä osoitteeseen kirkkojakoti@evl.fi

Joosefin ja Marian kotikirkko

Meksikosta ja Kolumbiasta Kuopioon kulki Marian ja Joosefin tie.

Männistön vanhan kirkon edustalla minulle esitellään tutunkuuloinen pariskunta, Joosef ja Maria.

Tarkemmin sanottuna meksikolainen **José de Jesús Moreno** ja kolumbialainen **María Eugenia Niño**. He ovat hiljattain Kuopioon muuttaneita ja useiden maamiestensä tavoin hartaita katolilaisia.

Omistajan vaihduttua myös kirkko on saanut raamatullisen nimen, Pyhän Joosefin kirkko. Kirkko vihitään katoliseksi kirkoksi messussa 3. maaliskuuta.

Se tulee olemaan Josén ja Marian uusi kotikirkko.

Arjen alkutaipaleella uudessa kotimaassa

Kuopioon José ja María päätyivät jo viitisentoista vuotta paikkakunnalla asuneen Marian siskon perässä. Tällä hetkellä he opiskelevat suomea ja työskentelevät Suora Lähetys Oy:ssä, joka vastaa mm. Kirkko ja koti-lehden jakelusta. Saatat siis pidellä kädessäsi Josén tai Marian jakamaa lehteä.

”Suomessa kiinnostaa kulttuurin erilaisuus”, José kertoo. Maríalle Suomi oli entuudestaan tuttu vierailuilta siskon luona, mutta talvi on yllättänyt: ”Talvella ihmiset ovat si-

säänpäinkääntyneempiä.”

Meksikoon tai Kolumbiaan verrattuna Suomi on myös osoittautunut erittäin turvalliseksi ja toimivaksi yhteiskunnaksi. ”Suomessa voi jättää vaikkapa auton lämmitysjohdon huoletta ulos. Kolumbiassa sellainen varastettaisiin varmasti!”, María ihmettelee.

Latinalaisesta Amerikasta kotoisin olevia on Kuopiossa varsin vähän. Josén ja Marian tuttavapiiriin kuuluu vain muutama perhe. Eniten he silti ovat jääneet kaipaamaan jumalanpalvelusyhteisöä, jollaista ei toistaiseksi ole löytynyt.

Nyt tilanteeseen on tarjolla muutos.

Liturgian kansainvälinen kieli

Pyhän Joosefin kirkko on Jyväskylää keskuspaikkanaan pitävän Pyhän Olavin katolisen seurakunnan kappeli. Seurakunnan vs. kirkkohera Francisco Garcia arvioi Kuopiossa järjestettäviin messuihin tulevaisuudessa kokoontuvan noin 40–50 henkeä.

Seurakunta on monikansallinen: ”Suurin osa on burmalaisia, mutta mukana on myös ainakin suomalaisia ja puolalaisia”, Garcia kertoo.

Joukkoon aikovat liittyä myös José ja María.

Monikansallisesta taustasta huolimatta messut tullaan pitämään suomeksi. ”Kaikki osaavat hieman suomea, ja liturgia on kaikilla sama.”

Virsitaulun ja monstranssin eksotiikkaa

Kuopioon muutettuaan José ja María kävivät tutustumassa asuntonsa läheisen Puijon kirkon messuun. Luterilainen messu vaikuttaa olleen eksoottinen kokemus, vaikka jotakin tuttua messun kulussa katolilaisillekin oli. Erilainen liturginen perinne herätti myös hämmennystä: ”Oliko ehtoollisleipä varmasti pyhitettyä?”, María kysyy epäillen.

Hämmennys nousi osaltaan be-

toninkarhean luterilaisuuden niukasta liturgisesta esineistöstä: kirkkotilasta puuttui katolisessa kirkossa käytettävä, usein auringon kehrällä koristeltu jalallinen ehtoollisleipärasia, jota käytetään pyhityksissä ehtoollisaineissa läsnä olevan Kristuksen liturgisessa kunnioittamisessa (adoratio).

Nyt oli puolestaan luterilaisen papin vuoro hämmentyä.

Esineelle – jonka nimeksi paljastuu monstranssi – löytyy muoto vasta, kun katolisessa pappisminaaarissakin opiskellut José etsii älypuhelimellaan kuvan tästä kullanhoitoisena sädehtivästä sakraliesineestä.

Vaikka luterilaisen koruttoman ehtoollisen vieton seuraaminen ei vastannut Marían kotoisia mielikuvia messusta, se sai myös kiitosta: ”Tapa nauttia ehtoollinen alttarikaiteen äärellä oli kaunis. Samoin tuntui hyvältä myös se, että lähes kaikki kävivät ehtoollisella – myös lapset!” Katolisessa kirkossa oikeus osallistua ehtoolliselle on tarkemmin säädelty kuin luterilaisessa.

Periluterilainen virsitaulu oli Maríalle uusi tuttavuus, jonka käytännöllisyys ja järjestelmällisyys kirvoittivat kiitosta. Reformaation mukanaan tuoma kansankielinen seurakuntaveisuus onkin edelleen

leimallisesti protestanttinen hengellinen rikkaus.

Ehtoolliselta ravinto koko viikolle

José ja María hämmestelevät kuinka arkoja suomalaiset ovat puhumaan uskonnosta tai näyttämään sitä.

”Tulen Meksikosta, joka on Brasilian jälkeen maailman toiseksi katolilaisin maa”, José kertoo. Latinalaisessa Amerikassa perheiden koko sunnuntai saattaa kulua messua viettäen, kirkolla rukoillen ja perheen kanssa yhdessä aterioiden. ”Olen asunut myös Kolumbiassa, Roomassa ja Irlannissa, joissa katolilaisuus näkyy katukuvassa”.

Suomi sitä vastoin sijaitsee syrjässä katolisen maailman keskuksista.

”Suomessa olemme katsoneet messun sunnuntaisin internetistä”, María kertoo. Päivittäisessä rukoukselämässä apuna on rukousnauha (rosario). Silti kaipuu sakramentin äärelle on suuri: ”Ehtoollinen on ravinto, josta saa voimaa koko viikolle”, José kertoo.

Josén ja Marian ilme kirkastuu, kun selviää, että seuraava messu Pyhän Joosefin kirkossa on jo viikon päästä haastattelusta.

Tekee mieli toivottaa onnea ja siunausta uuteen kotiin!

OLLI VIITANIEMI

”Luterilainen messu oli eksoottinen kokemus.”